

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 776

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 24 mei 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Niet of slechts gedeeltelijk verwijderde offshore-installaties Noordzee - Bedreiging kusttoerisme, visserij en kustfauna en -flora

Uit het internationaal onderzoek 'The North Sea Investigations' blijkt dat zich in de Noordzee bijna 23.000 niet meer gebruikte boorputten, ruim 8500 kilometer aan niet meer gebruikte pijpleidingen en 62 niet langer operationele gas- en olieplatformen bevinden.

Het storten en het volledig of gedeeltelijk achterlaten van niet meer gebruikte offshore-installaties wordt in de Noordzee echter in beginsel verboden op basis van artikel 2 van het OSPAR-besluit 98/3 inzake de verwijdering van niet meer gebruikte offshore-installaties. Maar al te vaak krijgen eigenaars van buiten gebruik gestelde offshore-installaties, in toepassing van artikel 3 van voormeld OSPAR-besluit 98/3, via de lidstaten een vergunning waarbij zij ontlast worden van de op hen rustende verwijderingsplicht. Vooral in de territoriale wateren van het Verenigd Koninkrijk is die problematiek zeer groot. (OSPAR:verdragen van Oslo en Parijs)

De federale minister van Noordzee stelde al dat die cocktail van in de Noordzee achtergelaten afvalstoffen, waarvan sommige gevaarlijk en schadelijk zijn, op termijn zeer ernstige problemen kan opleveren voor het mariene milieu in de Belgische territoriale wateren.

Het hoeft ook geen verder betoog dat die situatie op termijn ook ons Vlaamse kusttoerisme, onze Vlaamse zeevisserij, alsook onze Vlaamse kustfauna en -flora zeer ernstig kan bedreigen.

1. Zijn de Vlaamse ministers bevoegd voor (kust)toerisme, omgeving en (zee)visserij op de hoogte van die problematiek? Zijn er nu al op het vlak van voormelde Vlaamse beleidsdomeinen negatieve effecten waarneembaar voortvloeiend uit deze hoger beschreven afvalproblematiek in de Noordzee? Op welke wijze wordt die problematiek door de diensten van de bevoegde Vlaamse ministers opgevolgd?
2. Vooraleer een verdragsluitende partij, in toepassing van artikel 3 van het OSPAR-besluit 98/3, rechtsgeldig een vergunning kan afleveren, moet die partij de overige verdragsluitende partijen in toepassing van artikel 4 van voormeld besluit raadplegen.

In welke mate wordt de Vlaamse Regering, rekening houdend met haar bevoegdheden inzake kusttoerisme, kustfauna en -flora en zeevisserij die door dergelijke vergunning zeer ernstig kunnen worden bedreigd, betrokken bij dergelijk overleg wanneer de Belgische Staat gevat wordt door dergelijk overlegverzoek?

Wanneer blijkt dat de Vlaamse Regering op dit ogenblik niet betrokken wordt bij dergelijk overleg, welke stappen zal de Vlaamse Regering dan zetten om alsnog haar

stem te kunnen laten horen en de Vlaamse belangen optimaal te verdedigen tijdens die overlegmomenten?

3. Welke stappen heeft de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, inzonderheid naar aanleiding van de resultaten van hogervermeld internationaal onderzoek, op internationaal vlak intussen al gezet om de belangen van Vlaanderen op het vlak van kusttoerisme, kustfauna en -flora, alsook zeevisserij die door de in de Noordzee achtergelaten offshore-installaties op termijn ernstig kunnen bedreigd worden, te verdedigen en vrijwaren?
4. De OSPAR-commissie, die bestaat uit vertegenwoordigers van alle verdragspartijen, ziet toe op de uitvoering van het OSPAR-verdrag en kan zelf beslissingen nemen tot het opstellen van programma's en maatregelen in het kader van het verdrag.

Zal de Vlaamse Regering bij de Belgische vertegenwoordiger in de OSPAR-commissie aandringen om enerzijds zo snel mogelijk een programma op te laten stellen met het oog op de sanering van de Noordzeebodem wat betreft het op dit ogenblik reeds achtergelaten afval van offshore-installaties, en anderzijds tot een verstrenging van de procedures en voorwaarden te komen wat betreft de vergunningen die in toepassing van artikel 3 van het OSPAR-besluit 98/3 kunnen worden afgeleverd? Zo niet, waarom niet? Zo ja, welke stappen zal de Vlaamse Regering daartoe zetten?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (298), Zuhal Demir (776), Jo Brouns (634)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 776 van 24 mei 2023

van **CARMEN RYHEUL**

De Noordzee en wat daarin voorkomt aan gebeurlijk achtergelaten (afval)stoffen en installaties betreft federale materie. Het OSPAR-besluit waar naar verwezen wordt, betreft Europese regelgeving.

De gevolgen van die stoffen en installaties op het mariene milieu worden daarnaast mogelijks onderzocht door het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Het VLIZ is het coördinatie- en informatieplatform voor zee-wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Dat onderzoeksondersteunend instituut valt onder de bevoegdheid van collega-minister Hilde Crevits.

1. Het klopt dat de in de aanhef van de vragen beschreven situatie op termijn ook ons Vlaamse kusttoerisme, onze Vlaamse zeevisserij, alsook onze Vlaamse kustfauna en -flora zou kunnen bedreigen. Noch OVAM, noch ANB, noch andere instanties vanuit mijn omgevingsbevoegdheden, zijn hierin echter al betrokken partij, toch niet specifiek wat de aangehaalde kwestie betreft. De problematiek is in het algemeen bekend maar tot nu toe zijn ons geen concrete gevallen bekend van bedreigingen voor de natuur/fauna en flora op het terrestrische deel van Vlaanderen, veroorzaakt door niet of slechts gedeeltelijk verwijderde offshore-installaties in de Noordzee.
2. Wij zijn niet betrokken in het vermelde overleg. Mogelijks kan dit relevant(er) worden en dan zijn we daar uiteraard vragende partij voor.
Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) heeft slechts kennis over zeevogels en de impact van antropogene activiteiten op zee op het voorkomen en de mortaliteit van zeevogels, maar niet over de effecten van de restanten van windmolens die eventueel kunnen aanspoelen. Ook niet van de samenstelling van die restanten of chemische en fysische processen die een rol spelen bij de afbraak. We kunnen wel stellen dat het laten staan van de restanten onder water wel een artificieel rif vormt waar behoorlijk wat benthos- en vissoorten van profiteren.
3. Er kan ter zake worden gesteld dat de ecologische gevolgen van afwijkingenbeslissingen om buiten werking gestelde boorinstallaties voor olie- en gaswinning te mogen laten staan in de Noordzee overeenkomstig de OSPAR-Beslissing 98/3, op de kustfauna (die met de waterkolom aan de zeezijde is verbonden of een samenhangend marien ecosysteem mee vormen) en de visbestanden elementen zijn die worden bekeken in kader van de federale wetgeving marien milieu. Mogelijks is een milieueffectenrapport nodig, dat moet voldoen aan de federale wetgeving. Er is, puur qua milieueffectenbeoordeling, geen verschil mocht deze (uiteraard langs Belgische zijde puur theoretische) situatie zich voordoen voor installaties gelegen in gebieden onder Belgische of niet-Belgische jurisdictie. De gevolgen op toerisme als economische activiteit als dusdanig zijn geen voorwerp van een milieueffectenbeoordeling. De raadplegingprocedures voor externe aanvragen tot afwijking overeenkomstig OSPAR-beslissing 98/3 in de schoot van OSPAR zouden normaal gezien, minstens op technisch vlak, moeten worden opgevolgd door de stuurgroep Noordzee van het Interfederaal Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM), opgericht door het samenwerkingsakkoord van 5 april 1995.

4. Deze vraag betreft federale materie en kan, aldus, niet op deelstatelijk niveau beantwoord worden.